

Dinsdag 28 mei 1918 – ochtendeditie

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 27 mei. Officieel avondbericht. In de gevechtswakken in Vlaanderen en aan de Leie, op het slagveld aan weerskanten van de Somme en aan de Avre hebben de artilleriegevechten aan scherpte gewonnen.

Londen, 27 mei. Officieel avondbericht: Op het slagveld van de Leie hebben Franse troepen forse aanvallen, vanochtend door de vijand op het front Loker-Voormezele gedaan, na harde strijd met grote verliezen voor de vijand afgeslagen.

Bij het meer van Dikkebus slaagde de vijand erin over korte afstand in de Franse stellingen te dringen. Op dit punt wordt nog gestreden.

Een andere plaats, waar de vijand bij zijn eerste aanval in doordrong, is in tegenaanvallen van Franse troepen heroverd, die een aantal gevangenen maakten.

Op de rest van het Britse front onderging de toestand geen verandering.

Naar aanleiding van het feit dat de voorzitter van de Zwitserse bondsraad, Calender, dezer dagen de pers in het parlamentsgebouw te Bern te woord heeft gestaan om haar over de zojuist afgesloten economische verdragen in te lichten, stelt L. du Castillon in het Belgische Dagblad de vraag, waarom de Belgische regering dit voorbeeld niet volgt. Hij wijst er op dat er onder de Belgische ministers verscheidene oud-journalisten voorkomen: ik noem maar Paul Hymans, oud-redacteur van La Liberté en van La Meuse, zoon van de hoofdredacteur van l'Echo du Parlement, die van Nederlandse oorsprong was. Dan volgen Emile Vandervelde, die zoveel in Le

Peuple schreef, Renkin en Carton de Wiart, gewezen hoofdredacteurs van l'Avenir Social en La Justice Sociale, Charles de Broqueville, aandeelhouder van de XXe Siècle, waarin ook zijn vriend Helleputte aandelen heeft. Joris Helleputte was het, die anno 1894 met ondergetekende het Brussels dagblad Het Vlaamse Volk stichtte, en met anderen l' Union, later vervangen door Le XXe Siècle, waarvan wijlen de hertog van Ursel medestichter was. Ik noem nog Paul Segers, een bekende van La Métropole; Brunet, wiens La Justice ik voor een kwart eeuw las, Goblet d'Alviella, die veel geschreven heeft in La Revue de Belgique, terwijl Van de Vyvere, een vertaler en commentator van Dante, ook meedeed aan het journalisme van zijn tijd! Onder onze staatsministers tellen we nog een journalist, een echte, Georges Lorand, de redacteur van wijlen La Réforme, l'Express en l'Autorité van Clemenceau en van de Corriere della Sera. We vergeten ook staatsminister Jules van den Heuvel, gezant bij de Heilige Stoel niet, die in de Impartial van Gent een verdraagzame politiek aanpreef, terwijl zijn collega, Gerard Cooreman, die tot de groep van Le Bien Public behoort, in Duranial schreef en als kamervoorzitter de vriend der parlementaire verslaggevers was, die hem daarvoor nog sympathie toedragen. Het journalisme heeft al die heren naam en faam gebracht. Ze zijn dus wel iets aan de pers verschuldigd om haar met meer inschikkelijkheid te bejegenen dan zulks tot heden het geval is.

Schrijver dringt er op aan dat er aan het Belgisch gezantschap iemand zou worden aangewezen om de hoofdredacteurs van de in Nederland verschijnende Belgische bladen, de passende inlichtingen te verstrekken. Bovendien acht hij het van belang dat de geallieerden de neutrale pers beter inlichten, daar deze thans bv. voor een groot deel van haar kennis over Frankrijk uit de Duitse bladen (via Zwitserland) moet putten. En hij zegt vervolgens: zonder de bijzondere correspondent van de Nieuwe Rotterdamsche Courant

zouden wij, Belgen, niets weten van hetgeen te Sainte Adresse (Havre) gebeurt. Hoe lang heb ik zelf niet aangedrongen opdat een wekelijks bericht omtrent de legeroperaties aan ons front aan de pers in Nederland zou worden medegedeeld? De Duitsers hebben een doelmatiger gebruik gemaakt van de pers. Ik erken het ronduit.

De schrijver spoort er toe aan dat de geallieerde regeringen een persconferentie te Parijs of Londen bijeenroepen om maatregelen te beramen ten einde de ganse pers der geassocieerde landen te mobiliseren en methodisch te leiden naar hetzelfde doel.

Dinsdag 28 mei 1918 – avondeditie

Berlijn, 28 mei. Officieel: Aan de Kemmel en de Leie, op de slagvelden aan beide zijden van de Somme en aan de Avre zijn de artilleriegevechten gisteren vinniger geworden. Tussen Voormezele en Loker drongen wij in de Franse linies en brachten meer den 300 gevangenen terug.

Londen, 28 mei. Gibbs seinde maandagochtend uit Frankrijk: De Duitse artillerie is met vermeerderde heftigheid aan het vuren geweest op sommige vakken van het Franse en Engelse front van Vlaanderen tot de Somme en zowel gisteravond als vanochtend hield dat vuur aan en werd het sterker, alsof het een infanterieaanval moest inleiden. Enkele van onze troepen zonden gisteravond waarschuwingsseinen omhoog bij het bos van Aveluy, ten noorden van Albert, maar de Duitsers rukten niet tegen hen op.

Om half vijf vanochtend echter kwam er een Duitse aanval op de Franse linies in Vlaanderen aan de overzijde van het hospitium van Loker (het hospitium ligt tussen de Kemmelberg en Loker, iets ten noorden van de weg tussen deze beide plaatsen. – Redactie). Het

doel van de vijand was ongetwijfeld de herovering van het terrein dat de Fransen op 20 dezer hadden genomen. De definitieve uitslag van de pogingen der Duitsers is op het ogenblik van afzending van het bericht niet bekend, maar in elk geval is het een strijd op grote schaal, die echter misschien beraamd is om de aandacht van de voornaamste aanval af te leiden.

De nacht tevoren moesten de Belgen die de duinen bij Nieuwpoort en het noordelijke gedeelte van de linie dat over Diksmuide naar het zuiden loopt, bezet houden en verscheidene stoten van sterke Duitse invalstroepen afslaan wat ze met grote onverschrokkenheid deden. Deze aanvallen waren tegen drie van hun vakken gericht. In dat om Nieuwpoort kon de vijand de Belgische frontlinie binnendringen tussen het kanaal van Passendale en Sint-Joris, maar een verwoede tegenaanval dreef hen met vele verliezen terug. Elders mislukten de overrompelingen.

Aan het slot van zijn telegram zegt Gibbs: De aanval van de Fransen schijnt beperkt te zijn geweest tot het gebied tussen het kanaal van Leper en Loker en ik verneem dat de vijand heel weinig succes heeft gehad. Blijkbaar kreeg hij voet op het Franse front over een breedte van ongeveer 800 yards ten zuiden van het meer van Dikkebus en trachtte hij uit alle macht, om deze winst uit te breiden, maar een snelle tegenaanval wierp hem van een gedeelte van het terrein. De Fransen hebben al ruim 160 gevangenen gemaakt. De strijd duurt de ganse dag voort en ofschoon Duitse stoottroepen ten noorden van de Kimmel vooruit trachtten te dringen, konden zij niet de minste vordering maken.

Rotterdam – Tentoonstelling van Belgische kant.

In het stedelijk museum is, naar men zich herinnert, gedurende drie weken in de maand december 1917 een wel geslaagde

tentoonstelling gehouden van Belgische kant en kunstnaaldwerk. Het bestuur bestond uit Mevr. M. Ketelaar-van Gogh, voorzitter, mevrouw J. M. Roest van Limburg-Hojel, vice-voorzitter, de heer C. W. H. Baard, conservator van het museum, secretaris, en Mevr. D. M. Josephus Jitta-Wertheim, penningmeesteres. Dit bestuur werd nog bijgestaan door een commissie, waarin dames de meerderheid vormden.

De tentoonstelling had als eerste doel de nijvere Belgische werksters aan arbeid te helpen. De netto-opbrengst zou dienen voor het Nederlands paviljoen in het weeshuis van hare majesteit Koningin Elisabeth van België voor Belgische oorlogswezen.

Thans is de hele rekening en verantwoording opgemaakt. Daaruit blijkt, dat aan kant verkocht werd voor 16.557,50 gulden. Na aftrek van de overigens geringe onkosten kon een bedrag van ruim 3200 gulden voor het weeshuis worden afgedragen.

Aan de expositie was ook een verloting verbonden. Eigenaardig genoeg is juist de hoofdprijs, een prachtig bewerkt kussen van Mechelse en andere kant, nog altijd niet afgehaald. De prijs is gevallen op nummer 612. Men zal nu nog 14 dagen wachten. Mocht het kunstwerk na die termijn niet zijn opgevraagd, dan zal het voor hetzelfde doel te gelde worden gemaakt.

De Halle van Ieper.

In de gisteren gehouden vergadering van "Heemschut" heeft, na de inleiding van de heer H. Hoste over de Halle te Ieper, nog een gedachtewisseling plaatsgevonden of deze weer moet worden opgebouwd. Tegenover de mening van de heer Weissman, dat een nieuw gebouw niet nodig zou zijn en daarom niet gebouwd moet worden, en dat men, hoe zuiver ook in oude stijl bouwend, een taal

zal spreken, welke men niet verstaat, stond de mening van dr. J. Kalf, dat die behoefte ligt in het verklaarbaar verlangen der burgerij, om dus het herstel zo volledig mogelijk te zien. Voldoende zal daarvoor zijn een gebouw, dat in grote lijnen aan het oude herinnert.

De heer Louis van der Swaelmen meende ook, dat het mogelijk zou moeten zijn om een middenweg te kiezen.

Prof. Sluyterman betoogde, dat de Halle, als behorend tot een afgesloten tijdperk, niet in de oude vorm herbouwd moet worden; en ook mag er niet komen iets, wat in grote lijnen aan de Halle herinnert; men moet uit Holland, waar men over de liefhebberij heen is, om van een stad kunstmatig een oudhedenmuseum te maken, een dergelijk advies niet verwachten. We moeten het verlies van de Halle met dat van zoveel andere schone bouwwerken betreuren als het onherstelbaar verlies van doden.

De vergadering besloot de vraag, of de Halle herbouwd moet worden, ontkennend te beantwoorden. Zonder daarbij enige uitspraak te willen doen omtrent andere vraagstukken, de herbouw van verwoeste steden betreffend.